

روحانیت و نظام اسلامی

در نگاه امام خمینی ره

تهیه و تألیف:

مقداد سلیمانی سوچلمانی

سرشناسه : سلیمانی سوچلمانی، مقداد. ۱۳۶۲-
 عنوان و نام پدیدآور: روحانیت و نظام اسلامی در نگاه امام خمینی قدس سره/ تهیه و تألیف: مقداد سلیمانی سوچلمانی؛ ویراستار علی اسلامی.
 مشخصات نشر: قم: امتداد حکمت، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: ۱۳۳ص: ۱۴/۵×۲۱/۵م.م.
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۹۹۵-۳-۳
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت : کتابنامه: ص: ۱۳۰-۱۳۳؛ همچنین به صورت زیرنویس.
 موضوع : خمینی، روح الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران. ۱۲۷۹ -
 ۱۳۶۸. -- دیدگاه درباره روحانیت
 موضوع : Ruhollah, Leader and Founder of IRI -- Khomeyni
 Views on clergy
 موضوع : روحانیت -- ایران -- فعالیت های سیاسی
 موضوع : Clergy -- Political activity -- Iran --
 موضوع : اسلام و سیاست
 موضوع : Islam and politics
 موضوع : اسلام و دولت
 موضوع : Islam and state
 رده بندی کنگره: DSR۱۵۷۴/۵
 رده بندی دیویی: ۹۵۵-۸۸۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۳۶۱۹۴
 اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: روحانیت و نظام اسلامی در نگاه امام خمینی (ره)

نام نویسنده: مقداد سلیمانی سوچلمانی

ناشر: امتداد حکمت

ویراستار: علی اسلامی

صفحه آرای: علی ملائی

سال چاپ: ۱۴۰۰

نوبت چاپ: اول

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۹۹۵-۳-۳

شمارگان: ۵۰۰

قطع: رقعی

قیمت: ۴۰ هزار تومان

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار.....
۱۱	فصل اول: کلیات و مباحث نظری.....
۱۲	بخش اول: کلیات.....
۱۳	اشاره.....
۱۴	الف) «اهمیت موضوع».....
۱۵	ب) «واژگان کلیدی و تعریف اصطلاحات».....
۱۵	۱- «روحانیت».....
۱۸	۲- «نظام اسلامی».....
۱۹	الف) تعریف نظام اسلامی و ویژگی‌های آن.....
۲۰	ب) بررسی اسلامی بودن جامعه ی کنونی ایران.....
۲۶	۳- «حوزه علمیه».....
۲۸	۴- «سیاست».....
۲۸	۴-۱- واژه سیاست و ریشه آن.....
۲۹	۴-۲- سیاست به مثابه مطالعه ی دولت شهر.....
۲۹	۴-۳- تعریف سیاست در جهان مدرن.....
۳۰	۴-۳-۱- سیاست به عنوان یک فعالیت.....
۳۰	۴-۳-۲- سیاست به عنوان امور جاری.....
۳۰	۴-۳-۳- سیاست به عنوان آن چه دولت انجام می دهد.....
۳۱	۴-۳-۴- سیاست به عنوان تعارض و راه حل تعارض.....

بخش دوم: «مباحث نظری» ۳۳

اشاره ۳۴

پیشینه مطالعه نقش دین در جامعه ۳۶

ارتباط نهاد دین (روحانیت) و نهاد سیاست (دولت) از منظر بزرگان

جامعه‌شناسی دین ۳۸

الف) دیدگاه ماکس وبر ۳۸

ب) دیدگاه امیل دورکیم ۴۳

ج) دیدگاه آگوست کنت ۵۲

مرحله اول: مرحله ربانی؟ ۵۳

مرحله دوم: مرحله متافیزیکی؟ ۵۳

مرحله سوم: مرحله اثباتی؟ ۵۴

د) نظریه کارل مارکس ۵۶

فصل دوم: ارتباط نهاد دین (روحانیت) و نهاد سیاست (دولت) از منظر اندیشمندان اسلامی ۵۹

نظریه عمومی پیوند دین و سیاست ۶۰

الف) نظریه پیوند دین و سیاست در گذر تاریخ ۶۰

ب) ادله طرفداران پیوند دین و سیاست ۶۲

پیوند دین و سیاست از دیدگاه خواجه نصیرالدین طوسی: ۶۳

الف) تصریح خواجهی طوسی به پیوند دین و ملک ۶۳

ب) چگونگی پیوند دین و سیاست بر اساس نظریه خواجه طوسی ۶۴

۱) دیدگاه ابن خلدون ۶۹

۲) دیدگاه آیت الله مطهری ۷۱

۳) دیدگاه امام خمینی ۷۴

۴) دیدگاه آیت الله خامنه ای ۷۶

فصل سوم: کارویژه‌های سیاسی و اجتماعی روحانیت ۷۹

الف) وظایف و کارکردهای تاریخ‌مند روحانیت ۸۰

بررسی مسئله‌ی دین و مهمترین متولی آن یعنی روحانیت با جامعه‌ی سیاسی، بالاخص نظام سیاسی آن، به‌ویژه در جامعه‌ای مانند ایران از دو جهت دشوار است؛ یکی از جهت حساسیت‌ها و ظرافت‌های خاصی که نسبت به آن از سوی اقشار گوناگون مردم وجود دارد و دیگری از جهت تخصص خاص آن که باید هم از بعد دینی و هم نظام سیاسی به پژوهشگر اطلاعات عمیق و ژرفی بخشید تا دست او را برای اعلام نظر باز گذاشت.

نگارنده‌ی کتاب حاضر هرگز خود را مدعی اشراف در این دو عرصه به صورت عمیق نمی‌داند و تنها در جایگاه یک علاقه‌مند سعی می‌کند در این کتاب به بررسی چگونگی تعامل نهاد دین و در رأس آن روحانیت با نظام اسلامی را در حد توان ارائه نموده و الگوی آرمانی آن را که بی شک از سوی بیانگذار انقلاب اسلامی ترسیم و طراحی گشته است را مورد تبیین قرار دهد تا در حد بضاعت خویش بتواند دغدغه‌ها و نقطه‌نظرهای آن فقیه فقید را، پیرامون نحوه ارتباط و تعامل صحیح این دو رکن اساسی هر جامعه، به خصوص جامعه‌ای مثل ایران که از دیرباز تحت تاثیر شیوه این تعامل، منتفع و یا متضرر شده است، ارائه دهد.

تأسیس یک نظام سیاسی دینی در اواخر قرن بیستم در ایران و حضور گسترده روحانیون در عرصه‌ی فعالیت‌های سیاسی، حضور آنان را در بخش‌های گوناگون نظام سیاسی به دنبال داشت.

بدون تردید امروزه در نظام جمهوری اسلامی روحانیون جایگاه ویژه و ممتازی دارند. بنابراین باید این قشر اجتماع، علاوه بر کارکردهای اصیل و سستی خود، با تکیه بر فقه پویا و پیشرو شیعه، کارکردهای نوین و جدید خود را نیز شناسایی و تبیین نماید تا در سایه‌ی این بررسی و تعاملات بتوان شأن و جایگاه هرکدام از این دو نهاد مهم اجتماعی را حفظ و بلکه تقویت نمود.